

O žrtvama bez trgovanja i političkih interesa

Tomislav Vuković

Te zločine nikada ne smijemo zaboraviti i o njima šutjeti, na protiv, moramo dizati glas istine o njima i o počiniteljima toga zla, a to su članovi zločinačkog, komunističkog, protuhrvatskog, antiteističkog, protubožjeg režima i njihovi brojni sateliti, koji još i danas sablasno kruže i marširaju po našoj domovini uživajući neizrecive privilegije, društvene, političke i financijske. Potrebno je iznijeti na svjetlo dana svu istinu o svim logorima, o svim jezovitim jamama bez obzira na boju. To je naš dug prema istini, prema svakoj žrtvi... « Čule su se odrješte ali nedvojbeno jasne riječi prigodom »Spomen-pohoda Jazovka« u ponedjeljak 22. lipnja, koji tradicionalno svake godine organizira Hrvatski obredni zdruk - Jazovka na Dan antifašističke borbe. Izrekao ih je pomoćni zagrebački biskup Valentin Pozaić u propovijedi tijekom koncelebrirane mise zadušnice pokraj jame Jazovke, nedaleko od Sošica na Žumberku, u koju su partizani bez suda i presude ubili i pobacali zarobljene pripadnike hrvatskih vojnih postrojba nakon bitke kod Krašića 2. siječnja 1943, za što je odgovoran tadašnji zapovjednik 13. narodnooslobodilačke udarne brigade Narodnooslobodilačke vojske i Partizanskih odreda Hrvatske Rade Bulat, te zarobljene hrvatske vojnike i civile nakon završetka Drugoga svjetskog rata u svibnju i lipnju 1945, kao i ranjenike, medicinsko osoblje i redovnice odvedene iz nekoliko bolnica tijekom g. 1945. Sudjelovalo je desetak biskupijskih i redovničkih svećenika zapadnoga i istočnoga obreda, te više od 5000 hodočasnika iz cijele Hrvatske i inozemstva, rodbina ubijenih i predstavnici mnogobrojnih udruga, te uime muf-tije u Republici Hrvatskoj Šefka Omerbašića, imam iz Županje Idriz efendija Bešić, koji je održao prigodni govor i molitvu za žrtve. Znakovito je da osim predstavnika Općine Sošice nitko od predstavnika sadašnjih državnih vlasti, na bilo kojoj razini, nije na-

● Na komemoraciji je sudjelovalo više od 5000 hodočasnika iz cijele Hrvatske i inozemstva

zočio spomenu na pobijene žrtve.

Komesar je naredio: »Boga nema!«

U propovijedi biskup Pozaić je također istaknuo: »Stojimo nad tragičnim grobom i tragičnom sudbinom mnogih ljudi, kojima se ni dan danas ne može i ne smije obilježiti grob, ni postaviti dostojan nadgrobni kamen, natpis, spomenik. Nikada nisu željeli doći ovamo, nikada nisu

»Sućuti nema i zato im nije potrebno znati ime i prezime stradalih. Pedeset godina nije im bilo dovoljno da istraže makar samo jedan logor, samo jedno stratište, da popišu imenom i prezimenom stradale. Zašto? Jer tada više ne bi mogli lagati. Normalno je ako idemo na sprovod, ako idemo u pohod mrtvima na groblje, na stratište, želimo znati kome idemo. Njih to ne zanima jer ih ne zani-

kajanja, do pokore, do pomirenja, do poštovanja, do ljubavi.«

Biskup Pozaić pozvao je također u propovijedi sve nazočne: »Dužni smo obećati čvrsto i bespogovorno da ćemo se oduprijeti svim onim besramnim lažovima koji istinu izvrću ili prikrivaju ma na kojem se trenutno položaju nalazili. Moramo se oduprijeti svima onima koji bi nas htjeli učiniti zarobljenicima komunističkog zla i terora, desetljećima dugog užasnoga odsječka povijesti, kojega bi se oni moralo sramiti, a ne se njime i danas ponositi skrivajući se iza pojma antifašizma.«

Spomen-pohod započeo je moljenjem križnog puta do Jazovke, koji je s dvojicom grkokatoličkih svećenika predvodio Mile Vranešić, grkokatolički dekan i župnik u Stojdragi. Prigodne je riječi sudionici uime organizatora uputio Boris Prebeg, predsjednik Hrvatskog obrednog zdruka - Jazovka, a Željko Tomašević osvrnuo se na neke nedavne izjave najviših državnih dužnosnika. Pročitan je i »Proglas - zahtjev« upućen Hrvatskome saboru i Vladi Republike Hrvatske da se ukloni nasljeđe jugokomunističkoga totalitarnoga sustava, imenuju izravni krvnici, vrati čast i pravo žrtvama, te ukloni svaki spomen Josipa Broza Tita.

U organizaciji i prihvatu hodočasnika izdalekih krajeva Hrvatske iskazala se Udruga »Uskok« iz Sošica s predsjednikom Milanom Radićem, a novi kameni oltar, koji je biskup Pozaić blagoslovio prije mise, umjetnički je izradio Boris Mihaljević. ■

Znakovito je da osim predstavnika Općine Sošice nitko od predstavnika sadašnjih državnih vlasti, na bilo kojoj razini, nije nazočio spomenu na pobijene žrtve.

sanjali doći ovamo, nikada nisu ni slutili doći ovamo. Vjerojatno nitko od njih nije poznao ovo mjesto i nikada nije čuo za ovo mjesto, a upravo im je ono postalo počivalište, koje su im namijenili zlotvori zlog nadahnuća, s mržnjom na Boga i čovjeka... Komesar je naredio: »Boga nema!« i oni su se ponašali, kao da Boga nema. I sami su sebe, jedni druge proglašavali bogovima, gospodarima života i smrti. Dokazi im nisu bili potrebni, bilo je dovoljno njihovo mišljenje, komunističko i zločinačko. Oni nikada nisu naučili i nisu htjeli naučiti istinu - ljudska prava vrijede univerzalno i integralno a ne selektivno. Ljudska prava vrijede ili ne vrijede. Iz još uvijek neistraženih dubina ove jezive Jazovke, kao i svih onih drugih jama diže se nijemi krik prema nebu.«

Ima li istina pravo javnosti

Osvrnuo se i na činjenicu da dosada znanstveno i stručno nije istraženo ni jedno masovno poslijeratno grobište u Hrvatskoj:

ma čovjek. Moramo li, dakle, zaključiti da je istina jednako nepoželjna danas kao i u ono vrijeme 50-godišnjeg komunističkog terora? Ima li istina pravo javnosti? Je li istina ustavna kategorija ili je postala protuustavna u Hrvatskoj i u Europi? Zar ne zvuči neobično i začudno da i danas prevladava klasna ideologija zločina i žrtava... Licemjeri su licemjeri bili i ostali! Boje se istine, javno iznova pokušavaju obmanjivati dočmaću i svjetsku javnost... Neprijatelj istine, krivokletnik i veleizdajnik, podanik i kvisling, mora bježati u maglu povijesnih mitova jer u svjetlu istine ne može opstati. Svatko tko živi na krvarini ljudskih života obezvređuje svetost žrtava. Svaki je ljudski život bez pogovora žrtva, bez obzira na režim. Čovjek sinova savjesti i časti, dostojanstva i nacionalne svijesti, o žrtvi može govoriti samo s poštovanjem, bez trgovanja, bez prljavih političkih interesa, bez želje da time prikrije svoje zločine. Samo istina može voditi do